

UBND TỈNH LÂM ĐỒNG
SỞ TÀI CHÍNH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /STC-NS

Lâm Đồng, ngày tháng 11 năm 2024

V/v đề xuất bố trí kinh phí lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào

Kính gửi: UBND tỉnh Lâm Đồng

Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh tại Văn bản số 8239/UBND-GT ngày 01/10/2024 về việc xem xét đề xuất bố trí kinh phí lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào; ngày 07/10/2024, Sở Tài chính tổ chức buổi làm việc với các Sở: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Tài nguyên và Môi trường; Khoa học và Công nghệ; đại diện UBND các huyện, thành phố: Đà Lạt, Bảo Lộc, Lâm Hà, Đơn Dương và Đức Trọng (có mời nhưng không tham dự), tại cuộc họp các ngành và các địa phương thống nhất về sự cần thiết và tính thiết thực của hệ thống; đồng thời đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn bổ sung thêm nội dung đề xuất như cơ sở pháp lý, giải pháp kỹ thuật công nghệ và một số nội dung liên quan đến hiện trạng thực tế hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên địa bàn tỉnh; các vị trí dự kiến lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh... Ngày 09/10/2024, Sở Tài chính có Văn bản số 2456/STC-NS đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn bổ sung các nội dung theo như kiến nghị tại cuộc họp ngày 07/10/2024 (đính kèm biên bản dự họp).

Ngày 08/11/2024, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã có Văn bản số 2812/SNN-TL về việc bổ sung nội dung đề xuất bố trí kinh phí lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào (đính kèm Văn bản số 2812/SNN-TL ngày 08/11/2024 của Sở Nông nghiệp và PTNT).

Trên cơ sở ý kiến thống nhất các sở, ngành tại cuộc họp và Văn bản báo cáo bổ sung của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Sở Tài chính báo cáo, đề xuất UBND tỉnh nội dung như sau:

1. Sự cần thiết bố trí lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào

Do tình hình thiên tai diễn biến ngày càng bất thường và phức tạp; tình trạng ngập lụt do mưa lớn, xả lũ thường xuyên và quy mô lớn gây tình trạng

ngập lụt hầu hết các địa phương, thiệt hại về nhà ở, rau màu. Quá trình ứng phó, UBND các huyện, xã, thị trấn đã huy động nhiều lực lượng, phương tiện để hỗ trợ sơ tán và giải cứu những hộ dân bị cô lập bởi nước lũ đến nơi an toàn. Diễn hình trận mưa lớn vào ngày 28/6/2023 tại thành phố Đà Lạt làm mực nước sông Cam Ly dâng cao gây ngập nhiều khu vực ven sông Cam Ly tại Đức Trọng, Lâm Hà trong đêm, lực lượng tại chỗ thị trấn Nam Ban đã phát hiện và ứng cứu kịp thời 4 đứa trẻ trước khi nước lũ kéo đến... Vì vậy, qua các trận mưa lớn xảy ra được ghi nhận trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng cho thấy thông tin lượng mưa lớn và cảnh báo lũ không đến được cộng đồng và đây cũng là một trong những nguyên nhân gây thiệt hại lớn về người và tài sản. Việc xây dựng hệ thống để cảnh báo tự động bằng loa phóng thanh, còi hú, đèn báo ở các khu vực có thể xảy ra mưa lũ lớn là rất cần thiết và phù hợp.

Hiện nay, các cấp quản lý chưa có biện pháp cụ thể để nắm rõ tình hình ngập lụt tại các khu dân cư, đặc biệt là quản lý số liệu ngập lụt theo thời gian thực nên khó để quản lý cũng như tổ chức lực lượng để giúp đỡ, sơ tán hoặc thông báo tới từng hộ dân để yêu cầu sơ tán. Cần có giải pháp trong việc số hóa bản đồ khu vực ngập lụt, thu thập tên và số điện thoại của các hộ dân kết hợp với trạm đo mực nước tự động và phần mềm quản lý điều hành, kết nối với các trạm đo mưa tự động Vrain đã được xây dựng trên địa bàn tỉnh và số liệu vận hành hồ Đơn Dương theo thời gian thực sẽ cung cấp cho các cấp quản lý số liệu về tổng thể số hộ dân đang bị ngập, chiều sâu ngập lụt theo thời gian thực để từ đó đưa ra phương án sơ tán, ứng phó kịp thời hạn chế những rủi ro thiệt hại về người và tài sản. Do đó, đề xuất số hóa bản đồ vùng ngập, lắp đặt hệ thống giám sát, cảnh báo lũ thông minh và Trạm phát thanh cảnh báo tự động kết nối truyền dữ liệu, cảnh báo bằng công nghệ và phần mềm quản lý điều hành theo như đề xuất của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là thực sự cần thiết.

2. Cơ sở pháp lý để đề xuất

- Mục II-3 và V-2 phụ lục Kế hoạch Phòng, chống thiên tai tỉnh giai đoạn 2021-2025 số 9179/KH-UBND ngày 16/12/2021 của UBND tỉnh¹.

- Mục 20, 21, 22 phụ lục 3 Kế hoạch Phòng, chống thiên tai tỉnh Lâm Đồng năm 2024 số 541/KH-UBND ngày 17/01/2024 của UBND tỉnh Lâm Đồng².

¹ Mục II-3: Nâng cao năng lực dự báo, cảnh báo thiên tai, khí tượng thủy văn. Mục V-2: Lắp đặt hệ thống đo đạc, giám sát, cảnh báo sớm phòng, chống thiên tai tại cộng đồng.

² Mục 20, 21, 22 phụ lục 3: Lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim, suối Đại Lào với kinh phí 7 tỷ đồng từ nguồn Quỹ phòng chống thiên tai tỉnh.

- Mục II-6 phụ lục Kế hoạch số 7659/KH-UBND ngày 27/10/2021 của UBND tỉnh thực hiện Đề án “Nâng cao nhận thức cộng đồng và Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng đến năm 2030”³.

- Mục 4-c văn bản số 10260/UBND-XD ngày 20/11/2023 của UBND tỉnh về việc triển khai kết quả Hội thảo đánh giá thực trạng, nguyên nhân và giải pháp phòng chống sạt trượt, ngập lụt cục bộ trên địa bàn tỉnh⁴.

- Mục 7-b: Thông báo kết luận số 184/TB-UBND ngày 17/6/2024 của UBND tỉnh⁵.

- Nghị định số 78/2021/NĐ-CP ngày 01/8/2021 của Chính phủ quy định về thành lập và quản lý Quỹ phòng, chống thiên tai.

- Quyết định số 14/2024/QĐ-UBND ngày 19/6/2024 của UBND tỉnh quy định về nội dung chi và mức chi của Quỹ phòng, chống thiên tai tỉnh Lâm Đồng.

- Nghị định số 73/2019/NĐ-CP ngày 05/9/2019 của Chính phủ quy định quản lý đầu tư ứng dụng công nghệ thông tin sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước; Nghị định số 82/2024/NĐ-CP ngày 10/7/2024 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 73/2019/NĐ-CP;

- Quyết định số 1688/QĐ-BTTTT ngày 11/10/2019 của Bộ Thông tin và Truyền thông về việc sửa đổi, bổ sung Quyết định số 2378/QĐ-BTTTT ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông công bố định mức chi phí quản lý dự án, chi phí tư vấn đầu tư ứng dụng công nghệ thông tin sử dụng ngân sách nhà nước;

- Thông tư 29/2023/TT-BTNMT ngày 29/12/2023 của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định kỹ thuật đối với hoạt động của các trạm khí tượng thủy văn tự động;

- Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về quan trắc thủy văn theo Thông tư số 22/2022/TT-BTNMT ngày 20/12/2022 của Bộ Tài nguyên và Môi trường;

- Thông tư số 24/2022/TT-BTNMT ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định Định mức kinh tế - kỹ thuật hoạt động của mạng lưới trạm khí tượng thủy văn;

³ Nhiệm vụ 6: Lắp đặt hệ thống cảnh báo sớm phòng, chống thiên tai tại cộng đồng.

⁴ Mục 4-c: Xây dựng cơ sở dữ liệu số về thiên tai và rủi ro thiên tai làm cơ sở cảnh báo sớm và kịp thời có các phương án phòng chống thiên tai hiệu quả.

⁵ Mục 7-b: Nghiên cứu đề xuất thực hiện việc quan trắc mực nước cảnh báo sớm ngập lụt đối với hệ thống sông suối trên địa bàn tỉnh; trước mắt ưu tiên những khu vực có nguy cơ cao.

- Kế hoạch số 565/KH-UBND ngày 18/01/2024 của UBND tỉnh về phát triển mạng lưới trạm khí tượng thủy văn chuyên dùng trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng từ nay đến năm 2025, định hướng đến năm 2030;

3. Hiện trạng hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên địa bàn tỉnh

Trên cơ sở Báo cáo số 2812/SNN-TL ngày 08/11/2024 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, hiện trạng hệ thống sông Cam Ly qua thành phố Đà Lạt, các huyện Đức Trọng, Lâm Hà; sông Đa Nhim qua huyện Đơn Dương, Đức Trọng và suối Đại Lào qua thành phố Bảo Lộc chưa có hệ thống quan trắc mực nước tự động theo thời gian thực; chưa có hệ thống loa cảnh báo tự động được phát theo dữ liệu đo từ trạm đo mực nước; chưa có số hóa bản đồ, đo cao độ nền nhà giám sát ngập lụt đến từng hộ dân, chưa có phần mềm và mobile app để quản lý dữ liệu và cài đặt cảnh báo tự động, quản lý số nhà bị ngập theo thời gian thực... Trên sông Đa Nhim và suối Đại Lào chưa có trạm quan trắc thủy văn của ngành khí tượng thủy văn.

4. Đề xuất chọn giải pháp công nghệ lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh

Giải pháp kỹ thuật công nghệ, tính năng cơ bản của hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh thuyết minh cụ thể tại Tờ trình số 178/TTr-SNN ngày 25/9/2024 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

Ngày 08/11/2024, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có Văn bản số 2812/SNN-TL bổ sung thêm một số ưu, nhược điểm đối với công nghệ lựa chọn như sau:

- Ưu điểm:

+ Thực hiện hóa chủ trương chuyển đổi số trong công tác quản lý điều hành, giám sát, cảnh báo sớm thiên tai tại cộng đồng.

+ Tự động hóa được công tác cảnh báo thiên tai, cảnh báo tức thời đến cộng đồng dân cư khi mực nước lũ dâng cao nhằm giúp người dân chủ động ứng phó, hạn chế thiệt hại về người và tài sản.

+ Các cấp quản lý có công cụ để quản lý tình hình ngập lụt tại các khu dân cư, đặc biệt là quản lý số liệu ngập lụt theo thời gian thực để có thể chỉ đạo tổ chức lực lượng hỗ trợ người dân sơ tán hoặc thông báo trực tiếp cho người dân bằng tin nhắn. Việc đo cao độ nền nhà từng căn nhà của khu vực ngập lụt, thu thập tên và số điện thoại của các hộ dân kết hợp với trạm đo mực nước tự động và phần mềm quản lý điều hành, kết nối với các trạm đo mưa tự động Vrain đã được xây dựng trên địa bàn tỉnh và số liệu vận hành hồ Xuân Hương, hồ Đơn

Dương theo thời gian thực sẽ cung cấp cho các cấp quản lý số liệu tổng thể về số hộ dân đang bị ngập, chiều sâu ngập lụt theo thời gian từ đó có thể có điều hành ứng phó ngay tại văn phòng...

+ Hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên các sông nhằm phục vụ trực tiếp cho công tác phòng chống thiên tai, chuyển đổi số, đem lại lợi ích thiết thực cho cộng đồng nên được sự ủng hộ của người dân và chính quyền địa phương.

- Nhược điểm:

+ Do hệ thống bố trí tại khu vực dòng chảy lũ với lưu tốc lớn nên khó khăn trong việc đảm bảo chịu lực và khó tránh khỏi tình trạng hư hỏng, mất mát thiết bị.

+ Phạm vi sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào rất rộng, nằm trên địa bàn 05 huyện, thành phố (Đà Lạt, Bảo Lộc, Lâm Hà, Đức Trọng và Đơn Dương), chảy qua nhiều xã, phường thị trấn, phạm vi ảnh hưởng lớn nên việc đo cao độ của từng căn nhà của vùng ngập gặp khó khăn, khối lượng lớn.

+ Giải pháp cảnh báo lũ tương đối mới nên cần thời gian để tích lũy kinh nghiệm và hoàn thiện giải pháp cảnh báo lũ.

5. Phạm vi và quy mô thực hiện

a) Phạm vi thực hiện: Tại khu vực sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào tại 05 huyện, thành phố: Đà Lạt, Bảo Lộc, Lâm Hà, Đức Trọng và Đơn Dương.

b) Quy mô thực hiện: Trên cơ sở Tờ trình số 178/TTr-SNN ngày 25/9/2024; Văn bản 2812/SNN-TL ngày 08/11/2024 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: Tổng cộng đề xuất 18 vị trí cần lắp đặt Trạm đo mực nước tự động kết hợp tháp báo lũ thông minh và 30 vị trí cần lắp đặt Trạm phát thanh cảnh báo tự động.

6. Dự kiến kinh phí và nguồn kinh phí

- Kinh phí dự kiến: 8.500 triệu đồng (*Chi tiết khái toán kèm theo Văn bản 2812/SNN-TL ngày 08/11/2024 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn*).

- Nguồn kinh phí thực hiện: Quỹ phòng chống thiên tai tỉnh

Cơ sở đề xuất: Sử dụng từ Quỹ Phòng chống thiên tai để hỗ trợ xây dựng công cụ, phần mềm, quan trắc, thông tin dự báo, cảnh báo thiên tai tại cộng đồng phù hợp với quy định tại điểm c khoản 1 Điều 16, Nghị định số 78/2021/NĐ-CP ngày 01/8/2021 của Chính phủ quy định về thành lập và quản lý Quỹ phòng,

chống thiên tai⁶ và mục 3.6 phụ lục Quyết định số 14/2024/QĐ-UBND ngày 19/6/2024 của UBND tỉnh quy định về nội dung chi và mức chi của Quỹ phòng, chống thiên tai tỉnh Lâm Đồng⁷.

7. Ý kiến đề xuất của Sở Tài chính

Từ những cơ sở pháp lý và hiện trạng thực tế như đã nêu trên, việc trang bị lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào như đề xuất của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là thực sự cần thiết và thiết thực. Sở Tài chính cùng các ngành, địa phương thống nhất báo cáo và đề xuất UBND tỉnh đồng ý bố trí kinh phí để thực hiện lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh trên sông Cam Ly, sông Đa Nhim và suối Đại Lào với tổng kinh phí dự kiến 8.500 triệu đồng từ nguồn Quỹ phòng chống thiên tai tỉnh.

Nếu được UBND tỉnh thống nhất, giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có trách nhiệm triển khai thực hiện việc lắp đặt hệ thống quan trắc mực nước tự động, cảnh báo lũ thông minh đảm bảo các thủ tục theo đúng quy định; Đồng thời, có trách nhiệm phối hợp với các địa phương thực hiện theo dõi vận hành hệ thống một cách có hiệu quả.

Sở Tài chính báo cáo UBND tỉnh xem xét quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Sở Nông nghiệp và PTNT;
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT, NS (Hiền).

GIÁM ĐỐC

Phạm Thị Tường Vân

⁶ c) Hỗ trợ các hoạt động phòng ngừa: ...; hỗ trợ xây dựng công cụ, phần mềm, quan trắc, thông tin dự báo, cảnh báo thiên tai tại cộng đồng; mua sắm, đầu tư phương tiện, trang thiết bị phục vụ công tác phòng, chống thiên tai theo quy định.

⁷ Xây dựng công cụ, phần mềm, quan trắc, thông tin dự báo, cảnh báo thiên tai tại cộng đồng.